

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.3.2019**

Olsztyn, 1 kwietnia 2019 r.

**Pan
Marek Wolszczak
Wójt Gminy Kozłowo
ul. Mazurska 3
13-124 Kozłowo**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Gminy Kozłowo (NIP 7451135272, REGON 000538254) przy ul. Mazurskiej 3, 13-124 Kozłowo, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Kozłowie.

W okresie objętym kontrolą oraz w czasie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Pan Marek Wolszczak – Wójt Gminy Kozłowo, który sprawuje tę funkcję od 2017 r. (*akta kontroli s. 27*).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1) Magdalena Michalczewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 69/2018 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.67.2019 z 4 lutego 2019 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s. 16*);

2) Maciej Jurzyński – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 4/2015 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.68.2019 z 4 lutego 2019 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s. 17*).

Kontrolę przeprowadzono w dniu 21 lutego 2019 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2019.

Przedmiotem kontroli była realizacja w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. przez Urząd Stanu Cywilnego w Kozłowie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2234) w związku z art. 6 ust. 1 i art. 11 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2224 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 10).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano następujących ustaleń:

1. Organizacja Urzędu Stanu Cywilnego w Kozłowie.

Zgodnie z obowiązującym w okresie objętym kontrolą Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy w Kozłowie, ustanowionym zarządzeniem Nr 64/2017 Wójta Gminy Kozłowo z 26 października 2017 r. (ze zmianami), Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest przez Sekretarza Gminy. Do zadań USC należą wszelkie sprawy związane z rejestracją stanu cywilnego oraz zmianą imienia i nazwiska (*akta kontroli s. 38*).

W okresie objętym kontrolą oraz w czasie prowadzenia kontroli funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Kozłowie pełniła Pani Ewelina Szymańska, zatrudniona na tym stanowisku od 29 października 2014 r. Natomiast na stanowisku Zastępcy Kierownika USC od 26 czerwca 1997 r. zatrudniona była Pani Bożena Judycka. Ustalono, że pracownicy zatrudnieni na stanowisku Kierownika USC i jego Zastępcy spełniają warunki do zatrudnienia na tych stanowiskach określone w art. 8 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego - dalej jako „p.a.s.c.” (*akta kontroli s. 27, 47-51, 56-60*).

Ponadto Pani Grażyna Banaś, zatrudniona w Urzędzie Gminy Kozłowo na stanowisku inspektora ds. ewidencji ludności, na mocy stosownego upoważnienia Wójta Gminy Kozłowo wykonuje czynności niezastrzeżone w przepisach prawa do wyłącznej kompetencji kierownika USC, w szczególności wydaje z rejestru stanu cywilnego odpisy aktów i zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze danych dotyczących wskazanej osoby, zamieszcza w aktach przypiski i wzmianki, sporządza projekty aktów. Posiada stosowne upoważnienie na piśmie (*akta kontroli s. 27, 61*).

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenia USC znajdują się na piętrze budynku przy ul. Mazurskiej 3. Pomieszczenia lokalu USC są chronione alarmem. Pomieszczenie, w którym przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w sprzęt gaśniczy oraz urządzenia kontrolujące temperaturę i wilgotność powietrza (*akta kontroli s. 29*).

Lokal USC składa się z dwóch pomieszczeń: pokoju pracy Kierownika USC i sali ślubów. Klienci przyjmowani są pojedynczo w pokoju pracy. Warunki lokalowe są dobre i umożliwiają zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli s.30-33*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawione są w twarde oprawy i ustawione w drewnianych szafach w pokoju pracy. Zgodnie z art. 128 ust. 2 p.a.s.c., księgi stanu cywilnego winny być przechowywane w archiwum urzędu stanu cywilnego stanowiącym pomieszczenie zapewniające należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. Takiego oddzielnego pomieszczenia w kontrolowanej jednostce nie ma (uchybiecie). Jest to spowodowane sytuacją lokalową Urzędu Gminy Kozłowo. Skutkiem uchybiecia jest niewłaściwe przechowywanie ksiąg stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną jest Wójt Gminy Kozłowo oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 29, 76*).

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów. Dokumenty w aktach zbiorowych prowadzonych do aktów stanu cywilnego, które nie były gromadzone jako dokumenty elektroniczne zostały oznaczone zgodnie z § 43 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 225), numerem i datą sporządzenia aktu (*akta kontroli s. 78*).

2. Rejestracja stanu cywilnego.

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 8 aktów urodzeń. Badaniem kontrolnym objęto 5 wybranych spraw. Na tej podstawie stwierdzono, że 3 akty urodzeń zostały sporządzone w trybie wynikającym z art. 104 p.a.s.c., tj. przeniesienia do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, będącego dowodem urodzenia i jego rejestracji za granicą, natomiast 2 akty urodzenia sporządzono na podstawie art. 99 p.a.s.c., tj. w formie czynności materialno-technicznej, zarejestrowano urodzenie, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego. Rejestracja ww. czynności dokonywana była bez zastrzeżeń. Oryginalne dokumenty zagraniczne, które były podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski, włączane były do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisywana była informacja o podstawie wpisania aktu lub rejestracji zdarzenia. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. Pisownia nazw własnych zgodnie z żądaniem wnioskodawców była dostosowana do reguł pisowni polskiej na podstawie wcześniejszych aktów stanu cywilnego rodziców (*akta kontroli s. 78, 79, 81*).

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 26 aktów małżeństwa w trybie zwykłym. Badaniem objęto 10 wybranych aktów. Ustalono, że w przypadku ślubów udzielonych przez Kierownika USC w Kozłowie lub jego Zastępcę (4 przypadki) akty małżeństwa sporządzono prawidłowo, na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński. Oświadczenia zostały przyjęte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (dalej jako k.r.o.). Ponadto zbadano 6 wybranych przypadków zawarcia małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.o. (ślub konkordatowy). W tych sprawach zgodnie z ustawą p.a.s.c. podstawą sporządzenia aktów małżeństw były zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Dokumenty te duchowni dostarczyli do USC w Kozłowie w terminie określonym w art. 8 § 3 k.r.o., a pracownik USC potwierdził daty dostarczenia dokumentów. Nupturienti nie występowali o wydanie zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem miesiąca od dnia, kiedy złożyli Kierownikowi USC zapewnienie (*akta kontroli s. 79, 81*).

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 27 aktów zgonu, w tym 26 w trybie bieżącej rejestracji, a 1 w trybie transkrypcji (art. 104 p.a.s.c.). Ustalono, że akty zgonu sporządzano prawidłowo, w terminie określonym w ustawie p.a.s.c., po dostarczeniu karty zgonu oraz na podstawie protokołu zgłoszenia zgonu (*akta kontroli s. 79, 81, 82*).

3. Zmiany w aktach stanu cywilnego.

W okresie objętym kontrolą na podstawie p.a.s.c. wykonano łącznie 13 czynności materialno-technicznych nieskutkujących sporządzeniem aktu, w tym 5 czynności na podstawie art. 35 p.a.s.c. (sprostowanie aktu stanu cywilnego), 7 na podstawie art. 37 p.a.s.c. (uzupełnienie aktu) oraz 1 na podstawie art. 127a p.a.s.c. (unieważnienie aktu). Badaniem objęto 6 wybranych spraw z teczki nr USC.5352 z 2018 r.:

- sprostowanie aktu - 2 wybrane sprawy: nr 5 i 10;
- uzupełnienie aktu - 3 wybrane sprawy: nr 1, 6 i 11;
- unieważnienie aktu - sprawa nr 4.

W aktach stanu cywilnego zostały naniesione stosowne wzmianki dodatkowe. Sprostowania i uzupełnienia aktów dokonano na wniosek osoby uprawnionej. Po dokonaniu czynności Kierownik USC wydawał wnioskodawcy odpis zupełny aktu.

Ponadto zbadano sposób przyjęcia:

- oświadczeń małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa w trybie art. 59 k.r.o. Weryfikacji poddano wszystkie sprawy (teczka USC.5351.2 z 2018 r., sprawy nr 1 i 2) - ustalono, że oświadczenia zostały przyjęte w sposób prawidłowy, przed upływem trzech miesięcy od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego. Z czynności przyjęcia oświadczeń Kierownik USC sporządził stosowne protokoły, a do aktów dołączył wpisy w postaci wzmianek dodatkowych;
- oświadczeń o uznaniu ojcostwa (teczka USC.5351.3 z 2018 r., sprawy nr 1 i 2); czynności zostały dokonane zgodnie z przepisami k.r.o. oraz przepisami ustawy p.a.s.c., zaświadczenie o uznaniu ojcostwa wydano na wniosek ojca lub matki dziecka. Nie wniesiono uwag (*akta kontroli s. 79*).

4. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego oraz innych zaświadczeń określonych w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego.

Sprawdzono 15 ze 188 spraw wszczętych na wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego w 2018 r. – 7,97% wszystkich spraw. Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od nr 20 do nr 24 i od nr 70 do nr 74 oraz od nr 155 do nr 159 (teczka USC.5362). W 13 sprawach wydanie odpisu nastąpiło za pobraniem opłaty skarbowej. Odpisy wydawane były podmiotom uprawnionym, na podstawie pisemnego wniosku, na którym wnioskodawca kwitował odbiór odpisu. W tym zakresie nie stwierdzono błędów.

Ponadto sprawdzono sposób wydawania zaświadczeń o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa - badaniem objęto 12 z 16 wybranych spraw z teczki USC.5361 (sprawy od nr 1 do 12). Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień (*akta kontroli s. 80*).

5. Przenoszenie aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

Kontroli poddano sposób przeniesienia do rejestru stanu cywilnego 25 z 315 aktów sporządzonych w księgach stanu cywilnego, co stanowiło 7,93 % wszystkich aktów zmigrowanych w 2018 r.

Błędy stwierdzono w 2 aktach, a mianowicie:

Lp.	Nr aktu po migracji	Nr histor.	Rozbieżności
1.	2811032/00/AM/1997/565086	6/1997	W akcie zmigrowanym błędnie wpisano nazwisko drugiego świadka.
2.	2811032/00/AZ/2001/936494	8/2001	W akcie zmigrowanym nie wpisano daty urodzenia zmarłego, brak w akcie uzupełniono 14.02.2019 r. na podst. art. 37 Pasc.

Powyższe błędy stanowią nieprawidłowość, które wymagają unieważnienia aktu w trybie art. 127a p.a.s.c., a następnie dokonania przeniesienia aktu w sposób prawidłowy.

Odnośnie do powyższych błędów Wójt Gminy Kozłowo wyjaśnił, że „przyczyną powstania ww. błędów była nieuwaga Kierownika USC. Akty były migrowane z aplikacji PB USC Technika iT, w której błędnie zapisano dane”. Ponadto Wójt wskazał, że oba akty w dniu 21 lutego 2019 r. zostały unieważnione i ponownie poprawnie przeniesiono treść aktów z ksiąg do rejestru. Wcześniej odpis wydano wyłącznie z aktu nr 2811032/00/AM/1997/565086 - był to odpis na druku wielojęzycznym i nie zawierał nazwiska świadka (*akta kontroli s. 63-70, 76*).

Uwzględniając wyjaśnienia Wójta Gminy Kozłowo należy stwierdzić, że ww. błędy nie wywołały negatywnych skutków.

6. Prowadzenie postępowań w sprawie zmiany imienia i nazwiska.

W okresie objętym kontrolą Kierownik USC w Kozłowie nie wydał żadnej decyzji o zmianie imienia lub nazwiska (*akta kontroli s. 7*).

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego, nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. W przypadku zmiany sytuacji lokalowej urzędu (np. zmiany siedziby, adaptacji nowych pomieszczeń bądź remontu) uwzględnienie konieczności wydzielenia oddzielnego pomieszczenia na potrzeby archiwum urzędu stanu cywilnego.
2. Migrowanie aktów stanu cywilnego do rejestru BUSC zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki